

PERSONALUTBYTE I MADRID – Henrica Sjöblom, biblioteket

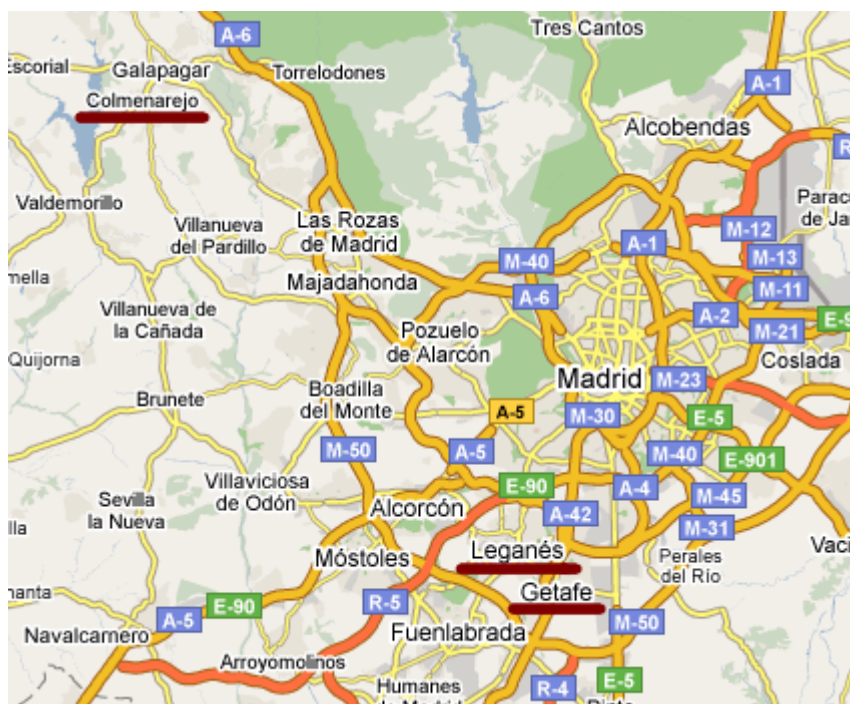
Med ett stipendium från Erasmus besökte jag under två veckor i juni 2008 biblioteket vid [universitetet Carlos III i Madrid](#), där jag fick lära mig om biblioteket och dess verksamhet, dessutom fick jag möjligheten att göra kortare besök till tre andra universitetsbibliotek i Madrid.

Jag kontaktade bibliotekschefen Margarita Taladriz Mas under våren, för att ta reda på om det var möjligt att besöka deras bibliotek och därefter utarbetades ett program för mitt besök utifrån mina intressen.

När jag anlände i Madrid möttes jag av Margarita och hennes gamla mor, som skjutsade mig till studenthemmet i Leganés där jag bodde. Kostnaden att bo på studenthemmet var mycket lägre än att bo på hotell, vilket gjorde att stipendiet räckte till alla boende och resekostnader. På studenthemmet bodde jag i ett rum med egen toalett och dusch, kunde äta frukost i matsalen varje morgon och fick städning två gånger i veckan. Besöken på de olika biblioteken genomfördes på för- och eftermiddagarna, så på kvällarna kunde jag turista runt om i Madrid.

Universidad Carlos III de Madrid (UC3M) är ett medelstort universitet i Madrid, som startade sin verksamhet 1989. Läsåret 2007-2008 hade universitetet 18 019 studerande inom 47 examina, 1 586 lärare, 724 personer som arbetar inom det administrativa och tre olika campus i städerna Getafe, Leganés och Colmenarejo. Alla campus har trådlöst nätverk och på biblioteken kunde man låna en bärbar dator i tre timmar, något som tydligen var väldigt populärt.

Jag fick besöka tre av universitetsbibliotekets fyra byggnader, men till största delen var jag i Leganés där universitetets teknikutbildningar finns. Förutom polytekniska biblioteket i Leganés, finns det två bibliotek i Getafe och ett i Colmenarejo. Biblioteket i Colmenarejo har en blandning av ämnen, medan Getafes bibliotek är uppdelade i ett bibliotek för samhällsvetenskap och juridik och ett för humaniora, kommunikation och dokumentation.

Under mitt besök i Madrid fick jag presentationer av bibliotekets olika avdelningar och olika projekt som biblioteket medverkar i, en presentation var ca. 1,5-2 timmar. Bland annat handlade det om universitetets webbsida, Open Course Ware, Lärplattformar (Moodle), Second Life, e-resurser, bibliotekssystemet, budget och inköp, användarundervisning och universitetets elektroniska arkiv.

Inom universitetet arbetar man för närvarande med att öka det internationella utbytet, vilket bland annat innebär att man just nu arbetar med att översätta universitetets webbsida till engelska och på biblioteket deltar i flera olika internationella projekt och nätverk, samt har utbyte med olika bibliotek utanför Spanien.

Förutom UC3M fick jag även besöka [Universidad Autonoma de Madrid](#), [Universidad Rey Juan Carlos de Madrid](#), [Universidad Nacional de Educación a Distancia](#) (UNED) och [Madroño](#) (konsortium för universitetsbiblioteken i Madrid).

Besöken på de andra universiteterna var väldigt varierande, på ett ställe hade man förberett en lång presentation över flera olika projekt, jag fick en mapp full med material och guidning av flera olika biblioteksbyggnader som hörde till universitetet, medan jag på ett annat universitet bara fick en 10 minuters guidning av bibliotekshuset.

Överallt blev jag väldigt väl bemött och fast engelska kunskaperna varierade väldigt mycket, försökte alla åtminstone prata engelska. Jag tycker att besöket varit väldigt intressant och jag har fått lära mig en hel del, men språkproblem har gjort att jag inte alla gånger var 100 % säker på om vi förstod varandra korrekt.

Jag och Anabel (som var här förra hösten) vid Puerta del Sol en lördagskväll

Biblioteket i Leganés

Interiör från biblioteket i Getafe. Våning 2 med kurslitteraturen.
Där köpte man in kursböcker enligt följande princip:
under 100 studerande = 2 ex
över 100 st. = 3 el 4 ex
över 300 st. = 4 el 6 ex
osv
800 studerande = 12 ex

Utanför biblioteket i Colmenarejo

Studenthemmet i Leganés där jag bodde

För de som är intresserade, kan jag berätta lite kort om några av bibliotekets projekt som inte enbart berör biblioteket.

Webbsidan

Vid UC3M sköts universitetets webbsida av biblioteket och IT-avdelningen. IT-avdelningen ansvarar för den tekniska delen, medan biblioteket sköter informationsstrukturen, uppdaterar innehållet (med hjälp av ca. 150 skribenter), ger användarsupport och skapar guider till skribenterna och kontrollerar att typografin, designen, bilderna, stilen m.m. följer den grafiska profilen.

Den nuvarande webbsidan lanserades i januari 2008, men föregicks av ca. 2 års arbete. När projektet med webbsidan inleddes var universitetets främsta målsättning att locka till sig nya studerande, vilket skulle synas på webbsidan, men under våren-08 har det ändrats och numera är det internationella arbetet

viktigast (forskare från andra länder och utbytesstudenter), och därför har webbsidan nu mer seriös design. På bibliotekets webbplats kan man fortfarande se hur den ungdomligare stilen kunde se ut.

Nuvarande sidhuvudet på universitetets webbsida

Bibliotekets sidhuvud, som inte gjorts om ännu och följer den tidigare idén om att attrahera en yngre målgrupp/framtida studenter

Intranätet, som heter "campus global"

Webbsidan är uppdelad i två delar, den publika webbsidan som är öppen för alla och intranätet som kräver inloggning. Den publika webbsidans viktigaste målgrupp är framtida studenter och forskare.

På [universitetets första sidan](#) har man skapa följande grupper: Universitetet, Studier, Forskning och Internationellt. Där under har man smakprov på vad som ingår i de olika avdelningarna. Dels lyfter man fram de viktigaste sidorna på första sidan, men också så att användaren skall få en uppfattning om vad som finns bakom vilken huvudrubrik. För att få fram alla länkar klickar man på "mas info" (mera info). Gruppen Internationellt är ett nytt tillägg utifrån det nya direktivet. Man har på höger sidan också gruppen "framtida/möjliga studenter". De fyra olika grupperna universitetet, studier, forskning och internationellt följer alltid med i sidhuvudet.

Målsättningen på intranätet är att alla skall få tillgång till skräddarsydd information. Intranätet har en mängd olika användargrupper och ibland finns det samma information på de olika gruppernas intranät, men det presenteras på olika sätt och på olika platser. Olika användare har alltså olika rättigheter både när det gäller att se och editera material på intranätet.

De publika sidorna är mera grafiska och attraktivare, medan intranätet fokuserar på informationen. Man har också olika färger på den publika webbsidan och intranätet så att man lätt ser var man befinner sig. Direkt inloggning i e-posten med mera när man loggar in på intranätet, samt tillgång till bibliotekets e-resurser, man behöver alltså bara logga in en gång.

Open Course Ware (OCW)

Open Course Ware projektet startades vid MIT. Det handlar om hela kurser eller delkurser som läggs ut öppet tillgängliga för allmänheten. Kursen skall kunna genomföras helt på egenhand och där finns studiematerial, källföreckning, föreläsningar, självtest med mera. Det finns ingen kontakt mellan de studerande och läraren och man får inte något betyg/intyg för att ha deltagit i kursen.

På UC3M är det biblioteket som koordinerar projektet (som inleddes 2007) tillsammans med en arbetsgrupp med representanter från både biblioteket och lärarkåren. För tillfället har man 28 kurser klara och 33 st som man arbetar med, så total 61 kurser inom flera olika ämnen.

Målsättningen med OCW är att personer som inte studerar vid universitet skall kunna genomföra kurser på egenhand, där finns också en solidaritetstanke mot minoritetsgrupper och fattigare länder med mera. Dessutom är det ett sätt att marknadsföra undervisningen på universitetet för framtida studerande och för lärarna att marknadsföra sig själva och sin forskning. Allt material som läggs ut via OCW skall förse med metadata – ett väldigt tidskrävande arbete, men som visat sig ge resultat i form av höga träffar på sökmotorer.

Materialet som i huvudsak måste vara lärarens eget, skyddas av den s.k. ”copyleft” lagen [creative commons 2.5](#).

Det finns mycket material på engelska för den som är intresserad av att läsa mera:

[OCW vid UC3M](#) (på spanska, universitets egen webbsida om OCW och deras kurser)

[MIT OpenCourseWare](#)

[OCW consortium](#) (en världsomspännande konsortium för OCW)

[Universia OCW](#) (ett latinamerikanskt konsortium där UC3M är medlem)

Lärplattformar

På UC3M är biblioteket involverade i skolans undervisning via olika lärplattformar.

Man skiljer på ”e-learning” och ”b-learning”. E-learning är när kursen är helt och hållet via Internet utan några som helst fysiska träffar, medan b-learning innebär åtminstone en träff, alternativt vanliga lektioner men med lite material via lärplattformen.

För tillfället använder universitetet en kommersiell spansk plattform som heter Aula Global, men eftersom man inte är nöjd med den utförde man en pilotstudie med lärare och studerande vilken visade att både lärare och studerande föredrog Moodle. Därför håller man som bäst på att övergå till Moodle, universitetet har satt upp en egen moodleserver (moodle.uc3m.es) och räknar med att allt material skall vara överförd till läsåret 2009-2010. Universitetet köpte för 6 månader sedan en ö i Second Life och man tittar nu närmare på [Sloodle](#), vilket gör det möjligt att integrerar Second Life och Moodle.

Man har haft problem att få studerande till vissa av utbildningarna i Colmenarejo (ligger lite isolerat, kräver nästan att de studerande har egen bil eller bor på campus), t.ex. Library & Documentation Studies hade 3 st sökande 2006, så till höstterminen 2007 valde man att göra om det till en distansutbildning vilket gav resultat, det året hade man 140 studerande. Man använder moodle och de studerande behöver bara komma till universitet två ggr. i året, vid terminens början och till tentamen. Varannan fredag är det frivillig undervisning på skolan.

Universitet deltar dessutom i olika projekt med distansutbildningar och kurser på distans, som [ADA Madrid](#) och [IUP](#).

Second Life

I januari 2008 köpte biblioteket en egen ö i Second Life och har sedan dess arbetat med att bygga upp den. Än så länge har man inte börjat använda ön, utan det blir först under höstterminen. För tillfället är det främst biblioteket som är involverade, men man har bjudit in andra avdelningar och hoppas att flera vill vara med.

Främst planerar man på biblioteket att använda Second Life som ett nytt alternativ till användarundervisning, men också som ett sätt att marknadsföra universitetet.

UC3M's sida om "[Campus en Second Life](#)" – där finns också länk till UC3M's ö i Second Life om någon känner för att besöka den.

Alla som är intresserade får gärna höra av sig så berättare jag mera!
Henrica